

2023Z08677

Vragen van het lid **Kröger** (GroenLinks) aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat over *graaiflatie* (ingezonden 17 mei 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met onderzoek van de Rabobank naar graaiflatie?¹

Vraag 2

Bent u bekend met het onderzoek van Weber,² waarin zij opmerkt dat bedrijven de afgelopen periode dalende producentenprijzen hebben aangegrepen om hun winstmarges verder te vergroten en dat zij verwacht dat zij dit ook de komende periode zullen doen?

Vraag 3

Bent u ook bekend met de analyses hierover van de Europese Centrale Bank (Isabelle Schnabel³ en Fabio Panetta⁴) en van Goldman Sachs?⁵ Bent u ermee bekend dat uit het FNV-rapport «Stijgende prijzen en hoge winsten» blijkt dat ook in Nederland de winstmarges van beursgenoteerde bedrijven zijn toegenomen van 7,5 naar 5 cent per euro omzet tussen 2019 en 2022?

Vraag 4

Hoe kunt u stellen dat van graaiflatie geen sprake is?⁶ Kunt u graaiflatie volledig uitsluiten? Kunt u dat empirisch onderbouwen?

Vraag 5

Deelt u de opvatting dat machtsconcentraties prijszettende macht mogelijk maken? Deelt u de opvatting dat marktfalen vraagt om ingrijpen?

¹ Rabobank, 5 mei 2023 (<https://www.rabobank.nl/kennis/d011366704-is-in-nederland-sprake-van-graaiflatie>).

² Weber, I. & Wasner, E., 14 april 2023 (<https://www.elgaronline.com/view/journals/roke/11/2/article-p183.xml>).

³ ECB, 19 april 2023 (https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2023/html/ecb.sp230419_1~03b3c404b1.en.pdf).

⁴ ECB, 31 maart 2023 (<https://www.ecb.europa.eu/press/inter/date/2023/html/ecb.in230401~ec65174af7.en.html>).

⁵ Goldman Sachs, 19 april 2023 (<https://www.gspublishing.com/content/research/en/reports/2023/04/19/e114a953-7a82-47dc-9178-dc7721f2d89c.html>).

⁶ Telegraaf, 12 mei 2023 (<https://www.telegraaf.nl/nieuws/1529706409/economieminister-geen-sprake-van-graaiflatie>).

Vraag 6

Op hoeveel Nederlandse markten (en voor Nederland relevante internationale markten) is er naar uw inzicht sprake van machtsconcentratie of juist niet van machtsconcentratie? Kunt u dat empirisch onderbouwen?

Vraag 7

Op hoeveel Nederlandse markten (en voor Nederland relevante internationale markten) is er naar uw inzicht sprake van graaiflatie of juist niet van graaiflatie? Kunt u dat empirisch onderbouwen?

Vraag 8

Kunt u bij de beantwoording van de twee voorgaande vragen voornamelijk kijken naar markten die belangrijk zijn voor de Nederlandse consument en daarbij ook de relevante «upstream» en «downstream» markten meenemen, namelijk de keten van markten van toeleveranciers en de consumentenmarkten?

Vraag 9

Kunt u bij de beantwoording van de zesde een overzicht geven van de machtsconcentraties, zoals door middel van de Herfindahl-Hirschman-index en daarbij de ontwikkeling in de tijd weergeven?

Vraag 10

Kunt u de verschillende mechanismen die ervoor kunnen zorgen dat de prijzen stijgen monitoren en hierover aan de Kamer rapporteren? Wilt u hierbij in ieder geval graaiflatie c.q. winstgedreven inflatie meenemen?

Vraag 11

Bent u bekend met het artikel «graaiflatiegeest gaat moeilijk terug in de fles»?⁷

Vraag 12

Wat is de rol van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) als het gaat om het beteugelen van marktmacht en machtsconcentraties? Waarom kan de ACM niet proactief optreden, dus ook als er geen sprake is van kartelafspraken over misbruik van de machtspositie? Zou de ACM niet meer bevoegdheden moeten krijgen?

Vraag 13

Hoe kijkt u naar de afwachtende houding van de ACM? Wat zegt dat over hoe we naar markten kijken?

Vraag 14

Bent u bekend met het voornemen van Frankrijk om in te grijpen bij levensmiddelenhandelaars als zij de dalende inkooprijzen niet doorvertalen?⁸ Bent u bekend met het voornemen van het Verenigd Koninkrijk om te onderzoeken waarom de inflatie zo hoog is en wat onder andere de rol van beleid is?⁹

Vraag 15

Bent u bereid om zelf ook actie te ondernemen bij uitwassen? Zo ja, welke actie? Zo nee, kunt u dan een overzicht geven van mogelijke maatregelen die genomen kunnen worden?

⁷ Het Financieele Dagblad, 12 mei 2023 (<https://fd.nl/economie/1475984/de-graaiflatiegeest-gaat-moeilijk-terug-in-de-fles>).

⁸ Reuters, 21 april 2023 (<https://www.reuters.com/business/retail-consumer/france-take-action-if-food-retailers-dont-pass-falling-prices-2023-04-21/>).

⁹ Reuters, 12 mei 2023 (<https://www.reuters.com/world/uk/with-uk-food-price-inflation-46-year-high-lawmakers-launch-probe-2023-05-11/>).